

Asia: VN/9873/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi lahjontaa koskevaan Euroopan neuvoston rikosoikeudelliseen yleissopimukseen tehdyn varauman peruuttamisen hyväksymisestä ja laiksi rikoslain muuttamisesta.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esitys ei ole riittävän täsmällinen ja tarkkarajainen

Suomen Yrittäjät haluaa korostaa, että se pitää lahjusrikosten torjuntaa erittäin tärkeänä asiana. Rangaistussäännösten laatimisessa on kuitenkin laillisuusperiaatteen vuoksi pyrittävä mahdollisimman suureen täsmällisyyteen ja tarkkarajaisuuteen. Rangaistussäännöksen sanamuodon perusteella tulee olla ennakoitavissa, onko jokin toiminta tai laiminlyönti rangaistavaa. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja EU:n tuomioistuimen käytännössä laillisuusperiaatteelle on annettu käytännössä vastaava ydinsisältö, jossa on korostettu rangaistussääntelyn ennustettavuutta.

Ehdotettu sääntely saattaa vaikeuttaa suomalaisten etujärjestöjen normaalia edunvalvontatoimintaa. Esityksen ongelmallisimpana seikkana voidaan pitää epäselvyyttä siitä, minkälaista vaikuttamista voidaan pitää epäasiallisena ja minkälaista vaikuttamista pidetään sallittuna. Käsitteenä epäasiallinen vaikuttaminen on todettu yleisestikin hyvin tulkinnanvaraiseksi, mikä todetaan esityksen sivuilla 14-16. Myös ehdotetun vaikutusvallan kauppaamissäännöksen valossa jää epäselväksi, voitaisiinko esimerkiksi etujärjestön normaali toiminta katsoa ”epäasialliseksi” vaikuttamiseksi. Epäselväksi jää myös se, voiko laissa tarkoitettu etu käsittää järjestötoimintaan kuuluvan tavanomaisen vieraanvaraisuuden tai huomaavaisuuden.

Perustuslaissa ja rikoslaissa säädetyn laillisuusperiaatteen mukaan rikosoikeudellisten säännösten tulee olla täsmällisiä, tarkkarajaisia ja mahdollisimman yksiselitteisiä. Rikoslain soveltamisen ennustettavuus edellyttää rikosoikeudelliselta säännökseltä ymmärrettäviä ja selkeitä ilmaisuja. Rangaistukseen tuomitseminen ja syylliseksi katsominen on mahdollista vain, jos teko on nimenomaan laissa säädetty rangaistavaksi.

Edellisiin perusteluihin viitaten katsomme, että kyseiset säännökset ovat rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen sisältämän rikossäännöksen täsmällisyysvaatimuksen valossa liian epämääräisiä, minkä vuoksi yleissopimuksen varaumasta ei tulisi luopua ja ehdotettuja rikoslain 16 luvun vaikutusvallan kauppaamisrikosta koskevia säännöksiä saattaa rikoslaisissa voimaan, ellei sääntelyä ja perusteluja kyetä muotoilemaan riittävän tarkkarajaisiksi ja täsmällisiksi.

Toivonen Tiina
Suomen Yrittäjät ry